

ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології,
кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Методика навчання основ здоров'я

Код дисципліни	ОК 2.1.17
Освітній ступінь	Перший (бакалаврський) ступінь вищої освіти
Статус дисципліни	<u>Обов'язкова</u> / вибіркова (дисципліни вільного вибору здобувача)
Галузь знань	01 Освіта /Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма	Початкова освіта та інформатика. Початкова освіта та мова і література (англійська). Початкова освіта та музичне мистецтво.
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин, 36 аудиторних)
Види аудиторних занять	Лекційні і практичні заняття
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна, заочна, дистанційна, змішана
Форми контролю	Залік

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, учене звання, посада)	Мозуль Ірина Вікторівна, старший викладач кафедри теорії і методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук
Контактний телефон	+38(096)970-54-85
E-mail:	mozul@gnpu.edu.ua mozul.dubok@gmail.com
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=OotCLKMAAAAJ
Консультації	Щочетверга, 15.00-16.00 год ауд. № 105, 1 корпус; за умови дистанційного навчання – у той же час на платформах Zoom або Google Meet

м. Глухів

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСНОВ ЗДОРОВ'Я»

Найменування показників	Спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Спеціальність 013 Початкова освіта	Нормативна	
Модулів 2	Спеціалізація: Інформатика / Іноземна мова		
Змістових модулів 2		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин -90		3-й	3-й
		Семестр	
		6	6
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента -3	Рівень вищої освіти: бакалавр	18 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		54 год.	82 год.
		Вид контролю:	
Залік / залік			

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма з курсу відповідає навчальному плану підготовки спеціалістів рівня вищої освіти «бакалавр», галузі 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта.

Мета і завдання даного курсу тісно пов'язані з освітньо-кваліфікаційними вимогами до вчителя початкової школи, який оволодів поглибленими фундаментальними психолого-педагогічними і фаховими (природничими) знаннями інноваційного характеру, набув досвіду застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних педагогічних і науково-дослідних завдань здоров'язбережувальної галузі відповідно до форматів Нової української школи.

Предметом вивчення є зміст, структура, форми, методи, засоби здоров'язбереження в початковій школі, умови та засади створення здоров'язбережувального середовища в закладах освіти.

1.1. Основною метою навчальної дисципліни є оволодіння майбутніми вчителями початкової школи комплексом знань, умінь та навичок, які б сприяли формуванню здоров'язбережувальної компетентності у молодших школярів, утвердженню ціннісного ставлення до життя і здоров'я, їхньому фізичному, соціальному, психічному і духовному розвитку.

1.2. Досягнення зазначеної мети передбачає виконання наступних завдань у процесі здійснення підготовки майбутнього вчителя початкової школи:

- розвиток в учнів початкової школи активної мотивації дбайливого ставлення до власного здоров'я і бажання займатися фізичною культурою;
- удосконалення фізичної, соціальної, психічної і духовної складової здоров'я у підростаючого покоління;
- виховання в учнів потреби у здоровій, що є важливою життєвою цінністю, свідомого прагнення до ведення здорового способу життя;
- формування в учнів знань про здоров'я, здоровий спосіб життя, безпечну поведінку, фізичну культуру, взаємозв'язок організму людини з природним і соціальним оточенням;
- становлення цілісного уявлення про концепцію предмета; ознайомлення з методами навчання на основі розвитку життєвих навичок;
- оволодіння сучасними педагогічними технологіями інтерактивної групової роботи;
- розвиток в учнів критичного мислення, здатності аналізувати ситуації, робити вибір і брати на себе відповідальність за його наслідки;
- розвиток у молодших школярів навичок позитивної самооцінки, формування рефлексивних умінь.

Курс є важливою складовою навчального процесу підготовки вчителя початкової школи. У процесі вивчення курсу формується

здоров'язбережувальна ключова компетентність, уміння вчитися, культурна обізнаність та експресія, студенти відпрацьовують навички пошуку, збору та перетворення інформації, критичного сприйняття інтерактивних засобів масової інформації, розуміння потенційних загроз.

В процесі вивчення курсу студенти мають опанувати **теоретичні знання** про:

- про здоровий спосіб життя та безпеку життєдіяльності, набуття життєвих навичок та навичок здоров'язбереження;

У процесі вивчення курсу студенти мають опанувати **вміння та отримати навички**:

- вести здоровий і продуктивний спосіб життя, адекватно сприймати себе і оточуючих, будувати позитивні міжособистісні стосунки, критично і творчо мислити, приймати відповідальні рішення;

- формувати в учнів здоров'язбережувальну компетентність;

- сформованість умінь розв'язувати життєві проблеми та керувати стресами, зберігати та зміцнювати особисте фізичне, психічне та соціальне здоров'я;

- сформованість умінь аналізувати навчальну програму, підручники та навчальні посібники з основ здоров'я;

- здатність організовувати навчальну та позанавчальну діяльність учнів з зазначеного предмету, прищеплення в них інтересу до власного здоров'я, формувати бажання його зберігати та зміцнювати в усіх його аспектах протягом життя;

- здатність забезпечувати валеологічні умови у навчальному закладі, впроваджувати в практику новітні здоров'язберігаючі технології, здійснювати моніторинг рівня здоров'я учасників освітнього процесу;

- сформованість умінь студентів використовувати сучасні технічні засоби та педагогічні технології інтерактивної групової роботи у процесі викладання предмета «Основи здоров'я».

1.3. Програмними результатами навчання передбачаємо формування сукупності загальних (generic competences, transferable skills) та фахових компетентностей (subject specific competences) майбутніх вчителів початкової школи, здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Фахова (професійна) компетентність є системною та складається з:

Інтегральної. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності:

ФК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

ФК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

ФК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

ФК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

ФК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовнолітературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

ФК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ФК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

ФК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

ФК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

Програмні результати навчання.

ПРН-5. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПРН-6. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовнолітературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПРН-7. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПРН-9. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПРН-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПРН-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проектувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПРН-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПРН-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

За джерелом інформації: словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint - Презентація), пояснення, розповідь, бесіда. Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація. Практичні: практичні роботи.

За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування.

Методи письмового контролю: письмове тестування.

Комп'ютерного контролю: тестові програми.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються методи усного і письмового контролю, які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності.

Контроль знань та вмінь студентів з дисципліни «Методика навчання основам здоров'я» здійснюють шляхом, виконання тестових завдань, контрольних робіт, проведення залікових уроків, складання конспектів уроків.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання основам здоров'я» студенти зможуть:

- набути здоров'язбережувальну компетентність, оволодіти саногенним мисленням, вираженим у світоглядній позиції щодо цінності здоров'я;
- сформувати в учнів ціннісні орієнтації, мотиви, потреби у постійному зміцненні і збереженні здоров'я;
- оволодіти знаннями і вміннями, які дозволяють здійснювати з учнями оздоровчу роботу, формувати у них потребу в збереженні та зміцненні свого особистого здоров'я;
- аналізувати мету, завдання та зміст навчальної програми «Основи здоров'я»;
- виконувати функціональні обов'язки викладача предмета «Основи здоров'я» у початковій школі;
- оволодіти рефлексивними вміннями, що допомагають аналізувати й оцінювати свою оздоровчо-освітню діяльність.

З метою формування компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу, а саме, комп'ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, тощо). Саме останні використовуються в досвіді прийняття рішень стосовно вибору способу здоров'язбережувальної діяльності на уроках у початковій школі. Отримання студентами опосередкованого і безпосереднього досвіду взаємодії відбувається під час лекційного навчання, практичних робіт та виробничої практики.

Міжпредметні зв'язки. Викладання курсу органічно пов'язане з такими навчальними дисциплінами фундаментальної та науково-природничої фахової підготовки як «Методика навчання освітньої галузі «Природнича», «Методика і технології навчання «Я досліджую світ», «Основи медичних знань», «Анатомія і фізіологія», «Основи валеології».

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3 кредити ECTS, із них 18 годин – лекції, 18 годин – практичні заняття, 54 години – самостійна робота. Вивчення предмету закінчується складанням заліку.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСНОВ ЗДОРОВ'Я»

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики навчання основ здоров'я

Тема 1. Зміст, мета і завдання освітньої галузі «Здоров'я» за Державним стандартом початкової загальної освіти

Формування здоров'язбережувальної компетентності учнів як актуальна педагогічна проблема. Виховання відповідального ставлення до свого здоров'я – умова оздоровлення українського суспільства.

Предмет і завдання методики навчання предмета «Основи здоров'я». Історія її становлення як науки та навчальної дисципліни. Підготовка вчителя початкової школи до навчання предметів валеологічного спрямування. Специфічність методів та технологій навчання, спрямованих на формування свідомої мотивації до здорового способу життя і набуття навичок формування, зміцнення і збереження здоров'я. Зв'язок методики навчання предметів валеологічного спрямування з іншими навчальними предметами. Державний стандарт початкової загальної освіти та навчальна програма «Основи здоров'я» (2012). Базовий навчальний план загальноосвітніх навчальних закладів. Інваріантна і варіативна складові в його структурі.

Випереджаючий характер освіти в галузі навчання здоров'я та її превентивність. Формування культури здоров'я особистості в навчально-виховному процесі. Методи педагогічного дослідження, їх використання в практиці роботи вчителя основ здоров'я. Спостереження, експеримент, бесіда, анкетування, тестування. Методи діагностики рівня здоров'я учнів. Основні засади моніторингу здоров'я школярів. Принципи навчання предмету «Основи здоров'я».

Тема 2. Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів відповідно галузі стосовно розділу «Здоров'я»

Концептуальні засади формування змісту освітньої галузі «Здоров'я». Міжпредметні зв'язки та їх значення для формування в молодших школярів здоров'язбережувальної компетентності шляхом набуття навичок збереження, зміцнення, використання здоров'я та дбайливого ставлення до нього.

Відповідність змісту, форм і методів організації занять віковим особливостям учнів початкової школи. Превентивний характер навчання. Особливості контролю та оцінювання знань на уроках з основ здоров'я.

Профілактика адиктивної поведінки. Гендерна освіта та виховання учнів початкової школи.

Підготовка вчителя початкової школи до формування в учнів свідомого ставлення до свого здоров'я як до найвищої соціальної і особистої цінності, сприяння їх фізичному, психічному та духовному розвитку.

Тема 3. Поняття про здоровий спосіб життя людини

Умови реалізації валеологічної освіти у початковій школі: постійне мотивування учнів до здорового способу життя і безпечної життєдіяльності; переважання практичних дій і вправлянь учнів у засвоєнні навчального матеріалу; забезпечення зв'язку між теоретичними відомостями та можливостями їх практичного застосування; забезпечення змістовних та мотиваційних зв'язків предмета з навчальним матеріалом інших предметів початкової школи

(фізична культура, природознавство, «Я у світі», читання тощо); ціннісне ставлення вчителя до свого здоров'я, особистого прикладу дотримання правил здорового і безпечного способу життя; здійснення моніторингу за відповідністю процесу навчання критеріям його ефективності. Кабінет основ здоров'я. Стратегії, принципи, положення та напрями діяльності шкіл здоров'я. Співпраця з батьками, громадськими організаціями та соціальними службами.

Змістовий модуль 2. Методика навчання предмета «Основи здоров'я»

Тема 4. Методика формування здоров'язбережувальних уявлень та понять

Класифікація уявлень та понять. Технології формування основних здоров'язбережувальних понять у здобувачів початкової освіти.

Тема 5. Методи навчання предмета «Основи здоров'я»

Методи навчання, їх класифікація. Значення активних методів навчання для формування позитивного ставлення учнів до проблем здоров'я і засвоєння відповідних навичок. Застосування інтерактивних методів навчання, що забезпечують індивідуалізацію сприйняття, активну участь кожного учня і групову взаємодію. Застосування інтерактивних методів навчання, що забезпечує ефективне засвоєння учнями навчального матеріалу і відпрацювання ними поведінкових навичок.

Організація практичної, ігрової, індивідуальної та колективної діяльності учнів, що базується на суб'єкт-суб'єктній взаємодії вчителя з учнями і учнів між собою.

Здоров'язбережувальні технології в навчальному процесі початкової школи.

Тема 6. Форми навчання предмета «Основи здоров'я»

Основні та спеціальні типи уроків (урок-тренінг, урок-екскурсія, урок-зустріч). Позаурочна здоров'язбережувальна діяльність вчителя. Формування у молодших школярів умінь і навичок здорового способу життя в позаурочний час. Форми і методи позаурочної виховної роботи з «Основ здоров'я». Оздоровча робота в групах подовженого дня. Оздоровча робота з батьками. Позаурочна робота щодо навчання основ здоров'я. Зміст та організація домашніх завдань на різних етапах вивчення предметів. Форми та види позакласної роботи валеологічного спрямування.

Критерії оцінювання знань і вмінь студентів з методики навчання основ здоров'я

№ п/п	Нормована стобальна університетська шкала за КМС	Національна шкала	Критерії оцінювання
1	90–100	відмінно – високий рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання	Здобувач освіти: - дає правильні, точні, повні ґрунтовні відповіді, підкріплені прикладами і презентацією власної позиції; - демонструє високий рівень знань навчальної програми з методики навчання основ здоров'я в початковій школі, отримані у процесі аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи; - орієнтується в системі методичних понять, науково правильно їх тлумачить; - використовує сучасну наукову термінологію; - методично грамотно розв'язує запропоновані завдання; - творчо підходить до виконання завдань; - вичерпно розкриває актуальні питання сучасної методики навчання основ здоров'я в початковій школі, пов'язує їх із суміжними дисциплінами; - володіє сучасними технологіями навчання молодших школярів основ здоров'я; - методично грамотно розробляє конспекти уроків та позаурочних заходів з основ здоров'я; - виконує всі завдання самостійної та індивідуальної роботи вчасно і якісно; - дотримується високої культури мовлення.
2	82–89	добре – достатній рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання	Здобувач освіти: - володіє достатньо високим рівнем знань із методики навчання основ здоров'я, дає відповідь на питання в основному повну, змістовну, підкріплену прикладами і власними судженнями; вміє зіставляти та узагальнювати навчальну інформацію; - розкриваючи питання, демонструє теоретичні знання, у цілому правильно використовує наукову термінологію, проте допускає несуттєві неточності, нечітко обґрунтовує власні думки; - добре орієнтується в системі методичних понять, але припускається поодиноких неістотних помилок у їх тлумаченні; - моделює на достатньому рівні плани-конспекти уроків, позаурочних заходів,

			використовуючи варіативні форми, методи і прийоми; - під час виконання завдань методичного характеру, зокрема розроблення конспектів уроків та позаурочних занять з основ здоров'я, допускає незначні неточності; - володіє на достатньому рівні культурою мовлення.
3	74–81	добре – середньо-достатній рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання	Здобувач освіти: - дає відповідь на питання курсу недостатньо повну, але в цілому змістовну, підкріплену прикладами і власними судженнями; - добре володіє теоретичними знаннями з методики навчання основ здоров'я у початковій школі, отриманими у процесі аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи, використовує наукову термінологію; - орієнтується в системі методичних понять, але припускається поодиноких неістотних помилок у їх тлумаченні; - розкриває правильно окремі актуальні питання методики навчання основ здоров'я, пов'язує їх із суміжними дисциплінами; - під час виконання завдань методичного характеру, зокрема розроблення конспектів уроків та позаурочних занять з основ здоров'я, допускає неістотні помилки; - володіє окремими сучасними технологіями навчання молодших школярів основ здоров'я; - виконав не менше як 75 % завдань самостійної та індивідуальної роботи; - у цілому дотримується норм літературної мови.
4	64–73	задовільно – середній рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання	Здобувач освіти: - дає неповну відповідь на основні питання курсу, не підкріплює її прикладами; - показує середній рівень знань матеріалу з основних тем курсу, викладає його поверхово; - ключові питання розкриває неповно, відтворює коротко матеріал основного посібника або за конспектом лекції; - не вміє грамотно проаналізувати зміст шкільної програми з основ здоров'я; - помиляється у визначенні базових методичних понять, у використанні наукової термінології; - незнайомий із сучасними технологіями, які застосовуються у процесі навчання учнів

			початкових класів основ здоров'я, та їх використання у практичній діяльності; - допускає істотні помилки у розв'язанні конкретних методичних завдань; - не може продемонструвати творчий підхід до розв'язання завдань, пов'язаних із навчанням учнів основ здоров'я; - виконує більше половини завдань самостійної та індивідуальної роботи; - під час розроблення конспектів уроків допускає методичні помилки; - володіє на середньому рівні культурою мовлення.
5	60–63	задовільно – рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання нижче середнього	Здобувач освіти: - володіє загальними теоретичними відомостями з методики навчання основ здоров'я; - виявляє знання й розуміння основних положень дисципліни, але матеріал викладає неповно; - допускає значну кількість помилок у формулюваннях, визначеннях понять і термінів із методики навчання основ здоров'я; - не завжди може відповідь підтвердити прикладами; - припускається помилок у процесі виконання практичних завдань, не завжди користується науковою термінологією; - допускає значну кількість методичних помилок у процесі розроблення конспектів уроків з основ здоров'я; - виконує більше половини завдань самостійної та індивідуальної роботи, але поверхово висвітлює матеріал.
6	35–59	незадовільно – низький рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання	Здобувач освіти: - виявляє незнання теоретичного матеріалу з методики навчання основ здоров'я або демонструє поверхове його висвітлення, не наводить відповідних прикладів; - неповно розкриває ключові питання, використовує при цьому інформацію переважно з конспекту лекцій; - помиляється у визначенні методичних понять, не знає більшості визначень, не використовує наукової термінології; - незнайомий із сучасними технологіями, які застосовуються у процесі навчання учнів

			початкових класів основ здоров'я, не використовує їх у практичній діяльності; - допускає істотні помилки у розв'язанні конкретних методичних завдань, складанні конспектів уроків та позаурочних занять; - відсутній творчий підхід у вирішенні практичних завдань навчання молодших школярів мови; - не виконує більше половини завдань самостійної та індивідуальної роботи; - методично неграмотно розробляє конспекти уроків з основ здоров'я; - виявляє низьку культуру мовлення.
7	1–34	незадовільно – дуже низький рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання	Здобувач освіти: - на елементарному рівні володіє загальними теоретичними відомостями з методики навчання основ здоров'я; - не знає визначень методичних понять, не використовує наукової термінології; - не може робити самостійні висновки, узагальнення; - не завжди може елементарно розкрити питання під час відповіді; - не усвідомлює методи, прийоми, засоби організації освітньої діяльності на уроках основ здоров'я; - допускає істотні помилки у розв'язанні конкретних методичних завдань; - незнайомий із сучасними технологіями, які застосовуються у процесі навчання учнів початкових класів основ здоров'я; - не виконує завдання для самопідготовки до практичних і лабораторних занять; - не виконує завдань самостійної роботи, індивідуальних творчих і науково-пошукових завдань; - виявляє низьку культуру мовлення.

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньозважений бал, що формує інтервальну шкалу	Національна оцінка	
1	2	3	
A	4,51-5,00	5	<i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
B	4,01-4,5	4	<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
C	3,50-4,00	4	<i>Добре</i> – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
D	2,83-3,43	3	<i>Задовільно</i> – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
E	2,51-2,75	3	<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього
FX	2,00-2,5	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
F	0,00-1,99	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Богданова А. С. Формування навичок здорового способу життя - зміст та мета навчально-виховного процесу в школі: посібн. для слухачів курсів підвищення кваліфікації. Луганськ, 2006.
2. Богініч О.П. Сутність здоров'язберігаючого середовища у життєдіяльності дітей дошкільного віку. *Вісник Прикарпатського університету. Педагогіка. Випуск XVII- XVIII*. Івано-Франківськ: ПНУ ім. В. Стефаника, 2008. С. 191–199.
3. Богініч, О. Здоров'я та фізичний розвиток дитини : (реалізація завдань освітньої лінії «Особистість дитини»). *Дошкільне виховання*. 2012. № 9. С. 3-7.
4. Ващенко О. М. Школа соціально адаптованої особистості. *Школа здоров'я. Здоров'я та фізична культура*. 2012. № 18 (258). С. 4–10.
5. Ващенко О., Свириденко С. Організація здоров'язберігаючої діяльності початкової школи. *Початкова освіта*. 2005. № 46. С. 2-4.
6. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Сащенко Л.В., Савченко В.А. Основи здоров'я. 2 клас: посібник для вчителя. Київ: Видавництво «Алатон», 2013. 134 с.
7. Вчитель вчителю, учням та батькам. Основи здоров'я [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://teacher.at.ua/publ/prezentaciji/osnovi_zdorov_39_ja/74. Мова: українська.
8. Грицай Н. Б. Методика навчання основ здоров'я (у початковій школі). Курс лекцій. Рівне, 2017. 35 с.
9. Державний стандарт початкової освіти: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-п#Text>.
10. Життєва компетентність особистості: від теорії до практики: наук.-метод. посібн. / За наук. ред., І. Г. Єрмакова. Запоріжжя: ЦентрІон, 2005. 224с.
11. Іонова О. М. Функції шкільної освіти і здоров'я дитини. Валеологія : сучасний стан, напрямки та перспективи розвитку : *Матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф.* Харків : ХНУ, 2005. Т.1. С. 98–103.
12. Коваль, Н. Навчання «Основ здоров'я» молодших школярів на засадах компетентнісного підходу: проблема реалізації компетентнісного підходу в процесі навчання «Основ здоров'я» в початковій школі. *Початкова школа*. 2012. №9. С. 1-6.
13. Концепція формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та учнівської молоді, затверджена наказом Міністерства освіти і

науки України від 21.07.2004 № 605 (зі змінами). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://kts-osvita.org.ua/files/nakaz/>

14. Коршок С. І. Впровадження здоров'язберігаючих технологій у навчально-виховний процес. *Психологічна газета*. 2010. №7. С. 3–8.
15. Методичний poradник: форми і методи навчання / Автор-укладач Б. О. Житник. Х.: Вид. група «Основа», 2005. 128 с.
16. Митіна О. П. Здоров'язберігаючі технології сьогодні і завтра. *Початкова школа*. 2006. № 6. С. 56-59.
17. Міжгалузева комплексна програма «Здоров'я нації». Затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 10 січня 2002 р. (зі змінами). Київ: МОЗ України, 2002. 86 с.
18. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. МОН, 2016. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
19. Нова українська школа: poradник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера «ЛТД», 2019. 208 с.
20. Нова українська школа: poradник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
21. Новікова Т. М. Здоров'язберігаючі технології у початковій школі. *Початкове навчання та виховання*. 2006. № 2. С. 19 - 20.
22. Новікова Т. М. Розвивальне навчання та формування ключових компетентностей дітей. *Початкова освіта*. 2008. № 41.
23. Омельченко С. О. Педагогіка здоров'я: навч. посіб. Словянськ: Вид.центр СДПУ, 2009. 205 с.
24. Освітні технології: навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; Київ: А.С.К., 2001. 256 с.
25. Полулях А. В. Інновації у формуванні здорового способу життя школярів сучасного загальноосвітнього закладу. *Вісник ЖДУ*. Житомир, 2008. № 37. 285 с.
26. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ, 2007. 141 с. URL: https://nvk-licey.at.ua/_ld/0/2_BTn.pdf
27. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. За ред. О. І. Пометун. Київ: Вид-во А.С.К., 2004. 192 с.
28. Севрук А.І., Юніна Е.А. Здоров'язберігаючі заняття. *Шкільні технології*. 2004. № 2. С. 200-207.
29. Сливка Л. Методика викладання основ здоров'я в початкових класах: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2014. 204 с.
30. Словник термінів для учнів початкових класів: посіб. для загальноосвіт. навч. закл. / За наук. ред. М.С. Вашуленка (у співавт. Собко В.О., Демидчик Г.С., Ігнатенко О.В., Мозуль І.В. та ін.). КИЇВ :Видавничий дім «Освіта», 2016. 128 с.

31. Сулима А.С. Методика навчання основ здоров'я, валеології та проведення виховної роботи з формування мотивації до здорового способу життя: тексти лекцій: навчально-методичний посібник для студентів ступеня вищої освіти бакалавр освітньої програми Середня освіта. Здоров'я людини спеціальності 014 Середня освіта (Здоров'я людини). Вінниця: 2019. 182 с.

32. Сучасні підходи викладання навчального предмета «Основи здоров'я» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://journal.osnova.com.ua/download/40-0-16251.pdf>.

33. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я., 1–2 клас: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1–2 класів закладів загальної середньої освіти» від 21.03.2018 № 268 (у редакції наказу «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» від 08.10.2019 № 1272). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>.

34. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я., 3–4 клас: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типових освітніх програм для 3– 4 класів закладів загальної середньої освіти» від 27.12.2018 № 1461 (у редакції наказу «Про затвердження типових освітніх програм для 3–4 класів закладів загальної середньої освіти» від 08.10.2019 № 1273). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/3-4-dodatki.pdf>.

35. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б., 1–2 клас: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1–2 класів закладів загальної середньої освіти» від 21.03.2018 № 268 (у редакції наказу «Про затвердження типових освітніх програм для 1–2 класів закладів загальної середньої освіти» від 08.10.2019 № 1272). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>.

36. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б., 3–4 клас: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типових освітніх програм для 3– 4 класів закладів загальної середньої освіти» від 27.12.2018 № 1461 (у редакції наказу «Про затвердження типових освітніх програм для 3–4 класів закладів загальної середньої освіти» від 08.10.2019 № 1273). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/3-4-dodatki.pdf>.

37. Типовий перелік засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи: затверджено наказом МОН від 07.02.2020 № 143. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0258-20#Text>.

Допоміжна література

1. Бібік Н.М., Вашуленко М.С. Мартиненко В.О. Формування предметних компетентностей в учнів початкової школи: монографія: Київ: Педагогічна думка, 2014. 346 с.
2. Дидактико-методичне забезпечення контролю та оцінювання навчальних досягнень молодших школярів на засадах компетентнісного підходу: монографія / Савченко О.Я., Бібік Н.М., Байбара Т.М., Вашуленко О.В., Коваль Н.С., Онопрієнко О.В. К.: Педагогічна думка, 2012. 192 с.
3. Хитра З. М. Основи здоров'я : роб. зошит для 3 кл. загальноосвіт. навч. закл. / З. М. Хитра. Х.: ТОВ «Видавничий дім Весна», 2015. 64 с.
4. Миронюк, І. Інтегрований урок читання та основ здоров'я : (1 клас). *Початкова школа*. 2012. №7. С. 41.
5. Муравська, Т. І. Ми – за здоровий спосіб життя. *Позакласний час*. 2012. №9-10. С. 104-105.
6. Поступальський, Н. Ф. Експедиція в Країну Здоров'я. *Позакласний час*. 2012. №17-18. С. 20-21.
7. Дубинка Л., Хмарна А. Умови формування здоров'язбережувального освітнього простору в Школі сприяння здоров'ю. *Рідна школа*. 2012. № 7. С. 61-66.

Інтернет-ресурси

1. Календарний план. Основи здоров'я. 1 клас [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pervoklassnik.at.ua/load/kalendarne_planuvannja/1_klas/kalendarnij_plan_osnovi_zdorov_ja_1_klas/12-1-0-25. – Мова: українська.
2. Календарний план. Основи здоров'я. 2 клас [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pervoklassnik.at.ua/load/kalendarne_planuvannja/2_klas/kalendarnij_plan_osnovi_zdorov_ja_2_klas/13-1-0-23. – Мова: українська.
3. Ресурсний портал превентивної освіти (www.autta.org.ua)
4. Календарно-тематичне планування з основ здоров'я для 3 класу [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pervoklassnik.at.ua/load/kalendarne_planuvannja/3_klas/kalendarno_tematichne_planuvannja_z_osnov_zdorov_39_ja_dlja_3_klasu/14-1-0-18. – Мова: українська.
5. Календарно-тематичне планування з основ здоров'я для 4 класу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pervoklassnik.at.ua/load/kalendarne_planuvannja/4_klas/kalendarno_tematichne_planuvannja_z_osnov_zdorov_39_ja_dlja_4_klasu/15-1-0-10. Мова: українська.<http://www.center-uspikh.com.ua>. – Назва з екрану.
6. <https://tsn.ua/video/video-novini/zhati-pravilno-i-dovgo-v-ukrayini-nabiraye-populyarnosti-biohaking.html>